

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

2015

1. OBJECTIUS GENERALS DE L'INSTITUT
2. ESTUDIS I PROJECTES EN CURS O FINALITZATS
3. ACTES DE L'INSTITUT
4. ACTES I GRUPS DE TREBALL D'ALTRES INSTITUCIONS
5. REUNIONS INSTITUCIONALS
6. ANNEXOS
 - 6.1. ÒRGANS DE GOVERN
 - 6.2. EQUIP DE TREBALL
 - 6.3. IMPACTES ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ
 - 6.4. PROGRAMES DE JORNADES
 - 6.4.1. FAMÍLIES SEGLE XXI
 - 6.4.2. JORNADES TIAC SOBRE DADES I INFORMES EN INFÀNCIA

1. OBJECTIUS GENERALS DE L'INSTITUT

El Consorci Institut Infància i Món Urbà (CIIMU) està format per l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona, la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat Oberta de Catalunya. Està adscrit a l'Ajuntament i està regit per un Consell de Govern, integrat per representants de totes les institucions consorciades.

L'objectiu fonamental de l'Institut, tal com recullen els seus estatuts, és la promoció d'investigacions i estudis de caràcter aplicat i d'activitats de formació al voltant de les problemàtiques relacionades amb la infància per tal que serveixi per a millorar les polítiques de les institucions públiques, tot realitzant un seguiment i avaluació de les seves actuacions adreçades als infants.

2. ESTUDIS I PROJECTES EN CURS O FINALITZATS

- **Baròmetre de la Infància i les Famílies a Barcelona (2014)**

Coordinació general: Carme Gómez-Granell

Equip de Recerca: Pau Marí Klose, Marga Marí Klose i Albert Julià

Treball de camp: Gabinet d'Estudis Socials i Opinió Pública (GESOP)

Projecte encarregat per l'Ajuntament de Barcelona

Presentació en roda de premsa per part de la Tinent d'alcaldeessa, Laia Ortiz, el 23 de juliol de 2015 i impactes a mitjans de comunicació.

Publicació als webs de l'Ajuntament i de l'Institut de l'informe i de la presentació.

Presentació del Baròmetre al grup Infància i igualtat d'oportunitats del Consell Municipal de Benestar Social a unes trenta persones representants d'entitats socials i serveis públics, el dia 3 de desembre de 2015.

- **Mapa de recursos de parentalitat positiva**

Coordinació: Carme Gómez Granell

Investigadores: Marta Plana i Alexandra Sardà

Projecte encarregat per la Secretaria de Família de la Generalitat de Catalunya

Aquest estudi té com a finalitat aportar elements per definir el model de funcionament d'aquests centres de recent creació a Catalunya i posar les bases d'un procés d'avaluació participativa. Estudi finalitzat i lliurat a la Secretaria de Família el desembre de 2015.

3. ACTES DE L'INSTITUT

- **21 i 22/04/2015: Jornada "Famílies del segle XXI #transformarseomir"**

http://www.ciimu.org/images/news/cat/JORNADAS_familias_del_siglo_XXI.pdf

- **23/07/2015: Roda de premsa de presentació del Baròmetre de la Infància i les Famílies a Barcelona 2014.**

<http://premsa.bcn.cat/wp-content/uploads/2015/07/Presentacio-Barometre-Inf%C3%A0ncia.pdf>

4. ACTES I GRUPS DE TREBALL D'ALTRES INSTITUCIONS

Entre octubre i desembre de 2015 la directora, maria truñó, ha participat en grups de treball i actes externs i ha realitzat una sèrie de reunions institucionals per tal de

proposar les bases de pla estratègic 2016-2020 que es presenten al consell de govern i que permetran elaborar el pla estratègic de manera participada comptant amb responsables polítics i tècnics de les institucions consorciades, així com professionals i entitats socials per tal de millorar el seu impacte social i polític en endavant i l'encaix amb les diverses institucions consorciades.

Data	Institució	Acte/Reunió
7/10/2015	Ajuntament de Barcelona - IMEB	Grup de Treball sobre diversificació de serveis educatius per als infants de 0 a 3 anys i les seves famílies
16/10/2015	Pere Tarrés	3r Congrés lleure educatiu http://www.peretarres.org/wps/wcm/connect/peretarres_ca/peretarres/webs/lleure/home/congres/programa
27/10/2015	Taula per la infància i l'adolescència a Catalunya	Jornada dades i informes TIAC. Taula: "organismes, societat civil i coneixement de la realitat de la infància i l'adolescència" http://www.tiac.cat/index.php/ca/menu-ca-jornades2015-programa
9/11/2015	Obra Social "La Caixa" – Palau Macaya	Jornada per a agents polítics " Reflexions i anàlisi entorn de la pobresa infantil", coordinat per Jaume Funes
10/11/2015	Taula del Tercer Sector	Debat Catalunya Social "Lleure educatiu" http://www.tercersector.cat/noticies/1011-debat-el-dret-al-lleure-educatiu-un-repte-la-nova-legislatura
11/11/2015	Universitat de Barcelona	Jornada Pobresa infantil a Catalunya: anàlisi actual, àmbits d'actuació i rol de les entitats del Tercer Sector Social http://www.ub.edu/educacio/images/documentsEducacio/noticies/Jornada_PobresaInfantil.pdf
16/11/2015	Ajuntament de Barcelona - IMEB	Visita a espai familiar Cadí (Raval) i espai familiar de Sant Martí en el marc del treball del grup sobre diversificació de serveis educatius 0-3.
23/11/2015	Ajuntament de Barcelona	Plenari Consell Municipal de Benestar Social
26/11/2015	Fundació Jaume Bofill	Seminari de treball sobre el projecte "Pobresa i èxit escolar: diagnosi i propostes"
2/12/2015	Ajuntament de Barcelona	Presentació de l'Enquesta de joventut de Barcelona
3/12/2015	Urbanitas	Jornades sobre espai públic i infància amb experiències de Catalunya i Berlin
10/12/2015	Ajuntament de Barcelona	Presentació de l'Estudi serveis socials bàsics i infància encarregat a la UdG

5. REUNIONS INSTITUCIONALS (OCTUBRE-DESEMBRE)

Institucions consorciades

AJUNTAMENT DE BARCELONA		
Àrea Drets Socials	Tinenta Alcadessa i Presidenta CIIMU	Laia Ortiz
	Comissionat d'Educació i Universitats	Miquel Àngel Essomba
	Gerent de Drets Socials i vocal del CG	Ricard Fernández
	Director Planificació i Innovació	Lluís Torrens
	Director Estratègia i innovació i vocal i vocal del CG	Josep Villarreal
	Cap Dep. Recerca i coneixement	Josep Gómez
	Cap Dep. Participació social	Emilia Pallàs
	Cap Dep. Planificació i processos	Carmina Català
	Cap Dep. Comunicació	Magda Orozco
	Director Acció Social – Gerent IMSS	Jordi Sánchez
	Directora serveis d'intervenció social	Núria Menta
	Gerent Institut Municipal d'Educació	Txema Castiella
	Departament de ciutats educadores	Antònia Hernández
	Direcció de Consorcis	Ricard Castro
DIPUTACIÓ DE BARCELONA		
Àrea d'Educació	Diputat Delegat d'Educació i vocal del CG	Rafael Homet
Àrea Atenció a persones	Gerent de Serveis de Benestar Social i vocal del CG	Josep Muñoz
	Cap del Servei de Suport a Programes Socials	Jose Antonio Domínguez
UNIVERSITAT DE BARCELONA		
	Catedràtic didàctica de ciències socials i vocal del CG	Joaquim Prats
	Professora de treball social	Anna Novella

	Professora de sociologia	Maite Montagut
	Professora de sociologia	Marga Mari-Klose
	Professor associat de sociologia	Albert Julià
UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA		
	Directora de l'ICE i vocal del CG	Carme Ruiz
	Professor de sociologia	Xavier Bonal
	Professor d'economia	Xavier Ramos
UNIVERSITAT OBERTA DE CATALUNYA		
	Directora grau ciències de l'educació i vocal del CG	Teresa Guasch
	Professor sociologia i director grau ciències socials	Isaac González
	Professora d'Educació Social	Eva Bretones
	Professora de Psicologia	Noemí Guillamón
	Professora de Psicologia	Eulàlia Hernández

Institucions públiques i entitats socials de recerca o infància

Secretària General de Família del Dep. Benestar Social Generalitat de Catalunya	Dolors Gordi
Serveis suport a la Família de la Secretaria de Família Dep. Benestar Social Generalitat de Catalunya	Elena Boira
Direcció General d'Atenció a la Infància i les Famílies del Dep. Benestar Social, coordinadora grup TNIAC inversió infància	Esther Rovira
Director de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona	Ricard Gomà
Assessor en infància al Síndic de Greuges	Bernat Albaigés
UAB - IGOP	Joan Subirats
Universitat de Girona, professor emèrit de psicologia social	Ferran Casas
Universitat de Girona, economista	Sara Ayllón
UAB, professora i exregidora educació Ajuntament BCN	Marina Subirats
Universitat Pompeu Fabra, sociologia	Sebastià Sarassa
Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCAT) de la Taula del Tercer Sector	Sessió grupal

Fundació Jaume Bofill, Cap de recerca	Mònica Nadal
Fundació Ferrer i Guàrdia - Institut d'Anàlisi Social i Polítiques Públiques	Sílvia Luque
Upsocial	Miquel Paladella
Ex Fundació Bofill i vinculada a la Fundació Marianao	Teresa Climent
Educador, psicòleg i periodista	Jaume Funes

6. ANNEXOS

6.1 ÒRGANS DE GOVERN

6.2 EQUIP

6.3 IMPACTES ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

6.4 PROGRAMES DE JORNADES

6.4.1. FAMÍLIES SEGLE XXI

6.4.2. JORNADES TIAC SOBRE DADES I INFORMES EN INFÀNCIA

6.1 ÒRGANS DE GOVERN

Consell de Govern a desembre de 2015

Presidència:	Laia Ortiz , Segona Tinenta d'Alcaldessa i Regidora de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.
Vice-presidència:	Mercè Conesa , Presidenta de la Diputació de Barcelona.
Vice-presidència:	Enric I. Canela Campos , Vicerector de Política Científica de la Universitat de Barcelona.
Vocalies:	Laura Pérez , Regidora de Cicle de Vida, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona. Ricard Fernández , Gerent de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona. Josep Villarreal , Director d'Estratègia i Innovació de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona. Marta Verdejo , Institut Municipal d'Educació de Barcelona, Ajuntament de Barcelona. Teresa Maria Fandos , Diputada Delegada de l'Àrea d'Atenció a les Persones de la Diputació de Barcelona. Rafael Homet , Diputat delegat d'Educació. Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona. Josep Muñoz , Gerent de Serveis de Benestar Social de l'Àrea d'Atenció a les Persones de la Diputació de Barcelona. Joan Lluís Bestard , Catedràtic d'Antropologia Social de la Universitat de Barcelona. Joaquim Prats , Catedràtic de Didàctica de la Història de la Universitat de Barcelona. Ferran Sancho , Rector de la Universitat Autònoma de Barcelona. Carmen Ruiz , Directora de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Teresa Guasch , Directora d'Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació de la Universitat Oberta de Catalunya.
Direcció	Maria Truñó , Directora de l'Institut d'Infància i Món Urbà.
Sotsdirecció	Carme Panchón , Sotsdirectora de l'Institut d'Infància i Món Urbà.
Secretaria	Ramón Torrents , Departament de Serveis Jurídics, Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.
Interventoria	Joaquim Yepes , Interventor Delegat de l'Ajuntament de Barcelona.

Comitè Executiu a desembre de 2015

Presidència **Laia Ortiz**, Segona Tinenta d'Alcaldeessa i Regidora de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Vocalies **Ricard Fernández**, Gerent de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.
Josep Villarreal, Director d'Estratègia i Innovació de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Teresa Maria Fandos, Diputada Delegada de l'Àrea d'Atenció a les Persones de la Diputació de Barcelona.

Rafael Homet, Diputat delegat d'Educació. Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona.

Enric I. Canela, Vicerector de Política Científica de la Universitat de Barcelona

Carmen Ruiz, Directora de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Teresa Guasch, Directora dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació de la Universitat Oberta de Catalunya.

Direcció **Maria Truño**, Directora de l'Institut d'Infància i Món Urbà.

Sotsdirecció **Carme Panchón**, Sotsdirectora de l'Institut d'Infància i Món Urbà.

Secretaria: **Ramón Torrents**, Departament de Serveis Jurídics, Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Interventoria: **Joaquim Yepes**, Interventor Delegat de l'Ajuntament de Barcelona.

Consell de Govern a gener de 2015

Presidència: **Irma Rognoni.** Regidora de família, infància, usos del temps i discapacitats de l'Ajuntament de Barcelona

Vice-presidència: **Mercè Conesa Pagès.** Presidenta delegada de l'Àrea d'Atenció a les persones de la Diputació de Barcelona

Vice-presidència: **Dídac Ramírez i Sarrió.** Rector de la Universitat de Barcelona, delega en **Enric I. Canela Campos.** Vicerector de Política Científica de la Universitat de Barcelona

Vocalies:

Gerard Ardanuy. Regidor d'Educació i Universitats de l'Ajuntament de Barcelona
Raimond Blasi. Regidor d'Adolescència i Joventut de l'Ajuntament de Barcelona
Angel Miret: Gerent de l'Àrea de Qualitat de vida, Igualtat i Esports de l'Ajuntament de Barcelona
Salvador de Horta Gausa Gascón. Coordinador en matèria de Benestar Social, Salut pública i Consum de l'Àrea d'Atenció a les Persones de la Diputació de Barcelona
Josep Oliva Santiveri. Diputat delegat d'Igualtat, Ciutadania i Benestar Social de l'Àrea d'Atenció a les Persones de la Diputació de Barcelona
Mònica Badia Cortada. Coordinadora de l'Àrea d'Atenció a les Persones de la Diputació de Barcelona
Joan Lluís Bestard. Catedràtic d'Antropologia Social de la Universitat de Barcelona
Joaquim Prats. Catedràtic de Didàctica de la Història de la Universitat de Barcelona
Teresa Guasch. Directora d'Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació de la Universitat Oberta de Catalunya

Direcció: **Carme Gómez-Granel.** Directora de l'Institut d'Infància i Món Urbà

Sotsdirecció: **Carme Panchón.** Sotsdirectora de l'Institut d'Infància i Món Urbà

Secretaria: **Eva Redó.** Tècnica Superior en Dret, Àrea de Qualitat de vida, Igualtat i Esports de l'Ajuntament de Barcelona

Interventoria: **Joaquim Yepes.** Ajuntament de Barcelona

Comitè executiu gener 2015

Presidència: **Irma Rognoni.** Regidora de família, infància, usos del temps i discapacitats de l'Ajuntament de Barcelona

Membres: **Gerard Ardanuy:** Regidor d'Educació i Universitats de l'Ajuntament de Barcelona
Angel Miret: Gerent de l'Àrea de Qualitat de vida, Igualtat i Esports de l'Ajuntament de Barcelona

Josep Oliva Santiveri. Diputat Delegat d'Igualtat, Ciutadania i Benestar de l'Àrea d'Atenció a les persones de la Diputació de Barcelona

Mònica Badia Cortada. Coordinadora de l'Àrea d'Atenció a les persones de la Diputació de Barcelona

Enric I. Canela Campos. Vicerector de Política Científica de la Universitat de Barcelona

Manel Antonio López Béjar. Vicerector d'Investigació de la Universitat Autònoma de Barcelona

Teresa Guasch. Directora d'Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació de la Universitat Oberta de Catalunya

Direcció: **Carme Gómez-Granel.** Directora de l'Institut d'Infància i Món Urbà

Sotsdirecció: **Carme Panchón.** Sotsdirectora de l'Institut d'Infància i Món Urbà

Secretaria: **Eva Redó.** Tècnica Superior en Dret, Àrea de Qualitat de vida, Igualtat i Esports de l'Ajuntament de Barcelona

Interventoria: **Joaquim Yepes.** Ajuntament de Barcelona

6.2 EQUIP

Direcció

Maria Truñó i Salvadó, des del 5 d'octubre

Carmen Gómez Granell, fins el 30 de setembre

Sotsdirecció: Carme Panchón

Investigació

Beca de recerca

Alexandra Sardà, fins el 30 de juny

Col·laboracions externes per projectes

Marga Marí Klose, professora de Sociologia de la Universitat de Barcelona

Pau Marí Klose, professor de Sociologia de la Universitat de Saragossa

Albert Julià, Universitat de Barcelona

Marta Plana, Universitat Autònoma de Barcelona

Serveis generals

Secretaria i administració

Mª Dolors León, des de 1 de juny (abans en excedència)

Lourdes Martínez, fins 6 octubre (baixa mèdica i de maternitat)

Comunicació

Bertha Rodríguez, des de 1 de desembre (professional autònoma externa)

Comptabilitat

Raül Galceran (professional autònom extern)

6.3 PROGRAMES DE JORNADES ORGANITZADES O AMB PARTICIPACIÓ DEL CIIMU

PRESENTACIÓ

La crisi que ha marcat el començament del segle XXI està canviant les nostres vides. Ho percebem en la caiguda d'algunes identifications, fins ara sòlides, i en l'emergència d'altres de noves, identifications que configuren els rols familiars i situen els homes i les dones davant nous interrogants.

Interrogants sobre la condició de pares i mares, sobre com exercir aquesta parentalitat positiva que es proposa des dels professionals i les institucions. Ningú resta fora d'aquest debat.

Els homes han de revisar el seu lloc, ara que molts han perdut el seu principal actiu com a *home/aber*, sustentadors principals de la llar. Assistim al naixement d'una nova masculinitat o a l'atzucac d'un règim patriarcal en declivi?

Interrogants també – ètics, científics, jurídics – sobre les noves formes d'accés a la maternitat i paternitat ara que sexualitat, reproducció i parella ja no tenen perquè coincidir.

La feminització del món planteja a les dones alguns reptes importants com l'esmicolament de les jerarquies i els nous espais d'igualtat. La complexitat de compartir rols històricament femenins amb els homes, i el que això comporta per al propi sentit de ser mare. Les dificultats en les relacions amb els fills i filles, creant nous codis per respondre als conflictes, compartint autoritat i poder amb el pare, i finalment, l'encaix de la família en la vida professional de la dona.

També els fills, nois i noies, es veuen impactats per tots aquests canvis i per a molts d'ells la pobresa s'ha fet present en les seves vides en crisi. Com dimensionar aquest impacte, com llegir els seus efectes i sobretot com pensar la nostra intervenció professional? Sabem que la temptació de vigilar i controlar per vies diverses –abús dels protocols, sobrediagnòstics, medicalització excessiva del mal-estar quotidià– és present i ens ha de fer reflexionar sobre la nostra posició ètica i educativa.

Fragilitats i interrogants, doncs, però també capacitats i invencions de les famílies davant els nous temps. Us proposem en aquestes jornades, tal com ja vam fer a propòsit del TDAH o de les Adolescències, encetar un debat amb diversitat de veus que defugim l'ordre habitual de les coses i els estereotips que nostàlgicament anhelem.

Un debat obert que cerqui noves hipòtesis per llegir els signes de la nostra època a partir dels testimonis dels seus protagonistes: famílies, pares, mares, fills i filles, professionals i polítics.

PROGRAMA DIMARTS 21 D'ABRIL DE 2015

9.00 – 9.15 h. Recollida de documentació.

8.15 – 8.45 h. Inauguració

Carme Gómez Granell, Directora de l'Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU)
Dolors Gordi, Secretària de Família del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya
Irma Rognoni, Regidora de Família, Infància, Usos del Temps i Discapacitats de l'Ajuntament de Barcelona

9.45 – 11.30 h. Conferència inaugural
Parentalitat positiva i nous models d'atenció a les famílies

Mª José Rodrigo, catedràtica de Psicologia Evolutiva i de l'Educació de la Universitat de La Laguna, Tenerife

Presenta i modera: **Carme Gómez Granell**, directora de l'Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU)

Discussió i comentaris:

Lidia Ramírez, membre del Servei d'Orientació i Acompanyament a les Famílies (SOAF) de Cornellà, Fundació Cassià Just.
Carme Calafat, directora de l'Àrea d'Infància i Família de l'Associació Benestar i Desenvolupament (ABD), Assessora de Serveis d'Atenció a les Famílies

11.30 – 12.00 h. Pausa / cafè

12.00 – 14.00 h. Taula rodona
Noves formes d'accés a la paternitat i maternitat: reflexions des de la ciència, l'ètica i el dret

Moderadora: Montserrat Tur, advocada i mediatora familiar, Directora de l'Àrea d'Estudis Jurídics de l'Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU)

Ponents:

Montserrat Boada, embrióloga, Cap de la Secció de Biologia del Servei de Medicina de la Reproducció de l'Hospital Quirón Dexeus de Barcelona
Noelia Igareda, professora de Filosofia del Dret de la Universitat Autònoma de Barcelona. Experta en bioètica
Esther Farnós, professora de Dret Civil de la Universitat Pompeu Fabra

15.30 – 17.00 h. Taula rodona
Nous models de masculinitat i feminitat?

Moderador: José Ramón Ubieto, psicoanalista i psicòleg clínic, Institut Municipal de Serveis Socials de Barcelona, Ajuntament de Barcelona

Projecció d'un fragment de la pel·lícula: *Una pistola en cada mano* de Cesc Gay

Ponents:

Marga Mari Klöse, professora de Sociologia de la Universitat de Barcelona i investigadora de l'Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU)
Heinrich Geldschläger, psicòleg especialitzat en atenció a homes i psicoterapeuta de l'Associació Conexus, Membre d'Homages igualitaris

PROGRAMA DIMECRES 22 D'ABRIL DE 2015

9.00 – 10.45 h. Taula rodona
Noves formes de paternitat i exclusió en les famílies amb fills i filles: enfrontar l'adversitat

Moderador: Jordi Grané, cap de gabinet de la Regidoria de Família, Infància, Usos del Temps i Discapacitats de l'Ajuntament de Barcelona, Filòsof i expert en resiliència

Ponents:

Pau Mari Klöse, professor de Sociologia de la Universitat de Saragossa i investigador de l'Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU)
Rosa Balaguer, directora del Casal del Royal

10.45 – 12.00 h. Taula rodona
Violència contra els infants

Moderadora: Gemma Altell, subdirectora de l'Àrea d'Addiccions, Gènere i Família de la Fundació Salut i Comunitat

Ponents:

Engràcia Querol, responsable de violència familiar i masculista de la Secretària de Famílies de la Generalitat de Catalunya
Montserrat Plaza, psicòloga social, especialitzada en violència de gènere, Associació Conexus. Col·laboradora docent de la Universitat Oberta de Catalunya

Fila Zero:

Lourdes Aramburu, psicòloga, Institut Municipal de Serveis Socials de Barcelona, Ajuntament de Barcelona
Rúben Sánchez, psicòleg de l'Oficina d'Atenció a la Victima de la Generalitat de Catalunya i expert en violència

12.00 – 12.30 h. Pausa / cafè

12.30 – 14.00 h. Taula rodona
Nous models d'autoritat parental: vigilar i controlar versus educar

Moderador: Francesc Vila, psicoanalista i director sociosanitari de la Fundació Cassià Just

Ponents:

Joan Ramón Laporte, catedràtic de Farmacologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, Fundació Institut Català de Farmacologia
Enric Berenguer, psicoanalista i supervisor d'Equips de Serveis Socials Bàsics
Ignasi Vila, catedràtic de Psicologia Evolutiva i de l'Educació, Universitat de Girona

16.00 h. Cloenda

JORNADES TIAC SOBRE DADES I INFORMES EN INFÀNCIA

Dimarts, 27 d'octubre de 2015

9:00h. **Acreditacions i lliurament de material**

9:30h. **Acte inaugural**

Albert Tort

President del Col·legi d'infermeres i infermers de Barcelona

Josep Maria Villena

President de la Taula per la infància i l'adolescència de Catalunya (TIAC)

10:00h. **“Mons dels infants: dels mons coneguts pels professionals fins als mons informats pels infants” (ponència)**

Ferran Casas

Catedràtic de Psicologia social de l'Institut de Recerca sobre la Qualitat de Vida de la Universitat de Girona (UdG)

Maria Vinuesa (presenta)

Secretària de l'Executiva de l'Associació de Mestres Rosa Sensat

11:00h. Pausa-cafè

11:30h. **“Les dades de les Administracions” (taula)**

Jordi Muner

Responsable de Planificació i Avaluació de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de la Generalitat de Catalunya

Josep Villarreal

Director d'Estratègia i Innovació de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona

Maria Jesús Larios

Adjunta per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents del Síndic de Greuges

Carme Figueras

Consellera del Consell de l'Audiovisual de Catalunya

Lluís Flaquer

Catedràtic de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona

Josep Lluís Ortuño (coordina)

Junta directiva de la TIAC

13:15h. **“Organismes, societat civil i coneixement de la realitat de la infància i l'adolescència”** (taula)

Quima Oliver

Coordinadora UNICEF Comitè Catalunya

Emilie Rivas

Tècnica de sensibilització i polítiques d'Infància de Save the Children

Maria Truñó

Directora de l'Institut Infància i Món Urbà CIIMU

Gonzalo de Castro

Coordinador d'Estudis d'Educo

M. Eulàlia Palau (coordina)

Presidenta ACIM

14:30h. Dinar

16:00h. **“Dades i evidències que afecten els drets de molts subconjunts d'infants: com informar”** (ponència)

Jorge Cardona

Membre del Comitè dels Drets de l'Infant de les Nacions Unides i Catedràtic de Dret Internacional Públic de la Universitat de València.

Xavier Puigdollers (presenta)

President de la Secció d'Infància i Adolescència del Col·legi d'Advocats de Barcelona i secretari de la Comissió d'Infància de Justícia i Pau

17:00h. **L'elaboració d'Informes al Comitè dels Drets dels Infants** (ponència)

Conchi Ballesteros

Responsable de programes de la Plataforma de Infància

Laura Enfedaque (presenta)

Secretària a la TIAC en representació del Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya

17:30h. **Debat i conclusions**

18:00h. **Cloenda**

eP Tema del dia

El ple municipal Pàgines 2 a 4

PRIMER BARÒMETRE MUNICIPAL SOBRE LA INFÀNCIA

Les desigualtats s'acarnissen amb els nens a Barcelona

Els barris rics tenen el 6% de menors amb obesitat, i les zones humils, el 16%

El 4,4% pateix privació d'aliments a les àrees pobres, i el 0,3% a les acomodades

CRISTINA BUESA
 BARCELONA

Cada any, Barcelona es posa al davant del mirall. Des de l'esclat de la crisi, la imatge no és agradable. A més a més, en els últims temps, l'impacte és l'extraordinària diferència entre els barris de la ciutat. La desigualtat és, doncs, l'enemic a batre. El mirall en què s'ha mirat la capital catalana era el de l'informe sobre la renda familiar, l'últim fet públic, el desembre passat. Però l'anterior govern local, presidit pel nacionalista Xavier Trias, havia encarregat el 2014 un altre estudi, el baròmetre sobre la infància i les famílies, però en comptes de difondre'l va preferir guardarlo en un calaix per a ús intern. Ahir, l'actual executiu municipal el va revelar, hores abans del ple d'avui sobre pobresa.

La tinenta d'alcalde de Drets Socials, Laia Ortiz, va veure en l'ocultació del dictamen una «voluntat política» del govern de Trias. «És una qüestió de transparència, a més que no volem ocultar l'impacte de la pobresa. No ens agraden els seus resultats, però sí volem abordar les desigualtats hem de conèixer-les millor», va sostenir. El baròmetre analitza la situació de 1.200 famílies amb fills menors de 16 anys el juliol i el setembre de l'any passat. Els resultats estaven a punt des del mes de desembre passat.

UN FENOMEN URBÀ // Els responsables de l'estudi encaixen que la desigualtat és un fenomen urbà. En una ciutat, va admetre Ortiz, és on la bretxa entre les famílies més humils i les més acabalades és més acusada. Per analitzar què passa, l'estudi divideix els 73 barris de la ciutat en tres estrats, dos per sota de la mitjana (base 100) i un per sobre. En cadascuna d'aquestes zones s'han fet 400 entrevistes.

Apartir d'aquesta divisió, iaquest és el valor del baròmetre fet de nou, es quantifica en quantes famílies hi ha problemes amb l'alimentació, els subministraments, l'educació o la vivenda. A Barcelona hi ha 214.931 nens de 0 a 15 anys que viuen en 139.293 domicilis, cosa que

les dades

1 Dificultats per arribar a final de mes

De les famílies analitzades, el 27,9% assegura tenir problemes per arribar a final de mes. Aquests problemes, però, s'agreu en el cas de famílies monoparentals, quan s'escala fins al 49%. Un 9,9% del total adverteix que no veu assumible la despesa actual de la hipoteca o el lloguer en els pròxims tres anys.

2 Els repetidors de primària són el 9%

El 9,3% dels alumnes d'entre 12 i 15 anys havien repetit algun curs de primària. Si es va al detall, el 23,4% dels pares d'aquests alumnes amb fracàs escolar són d'origen estranger davant el 6,8% que no ho són. Els nens (10,5%) repeteixen més que les nenes (7,6%).

3 Menors sense opcions d'oci

La regidora Ortiz va recordar que perquè un menor es desenvolupi com a persona és imprescindible que pugui fer regularment activitats d'oci i esport. Una vegada més la bretxa és enorme: el 19,6% dels de rendes baixes no poden fer-ne, davant les famílies més acomodades, un 4%.

4 Carència material severa, el repte

La carència material severa es refereix als menors que no es poden permetre quatre o més ítems d'una llista de nou que marca la Unió Europea. Són molt dispersos (vivenda, oci, alimentació, vacances) però als barris humils de Barcelona aquesta carència arriba al 26,1%.

representa un 21,2% del total de vendes. D'aquestes, segons el padró municipal, el 12,6% són monoparentals, encara que la regidora va subratllar que eren «monomarentals» perquè acostuma a haver-hi una dona al capdavant.

RESIDÈNCIES EN MAL ESTAT // La pobresa energètica és un dels capítols en els quals la distància entre els tres estrats de barris és més acusada. Així, el 25,9% de les famílies de la franja més humil tenen problemes per mantenir la temperatura adequada durant els mesos d'hivern. A l'altre extrem hi ha les zones amb les rendes més altes, on només el 2,4% de les famílies amb menors al seu càrrec tenen problemes d'aquest tipus.

Ortiz va recordar que en aquest capítol no només s'han de tenir en compte les dificultats per pagar una factura d'electricitat, aigua o gas, que només han incrementat en els últims temps, sinó que les condicions dels immobles en els quals habiten aquests ciutadans, amb problemes d'aïllament tèrmic, agreugen la situació. Això fa que una de les iniciatives que vol impulsar BC té a veure amb la rehabilitació o els plans de barri.

PRIMER S'HA DE SABER // En aquest capítol, el de garantir els subministraments, s'atorguen algunes ajudes. Sobretot quan la família està en contacte amb els serveis socials i aquests avalen que hi ha un risc de vulnerabilitat. Però el govern de Colau aspira a crear una «renda municipal garantida» que substitueixi els subsidis que reben aquests ciutadans i els estigmatitzen», va dir Ortiz.

Aquesta idea no es podrà portar a terme fins a l'any que ve, amb l'aprovació dels pressupostos del 2016. Abans d'això, va exposar la regidora, volen saber quants barcelonins reben la renda mínima d'inserció (RMI) de la Generalitat, una informació que ja han reclamat a la vicepresidenta Neus Munté.

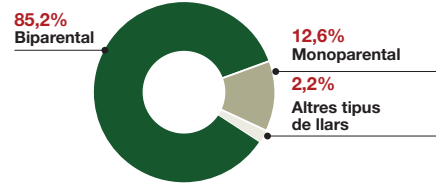
En el baròmetre també es reflecteix l'abisme entre barris pel que fa a privació alimentària, és a dir, quants menors de 16 anys no es po-

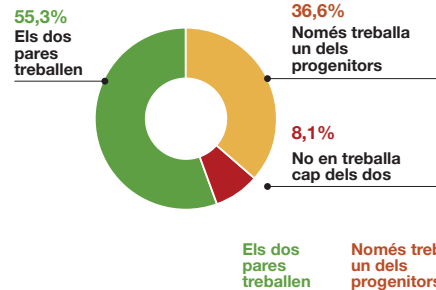
EL BARÒMETRE DE LA INFÀNCIA I LES FAMÍLIES

DADES DEL 2014

Els menors per TIPUS DE LLAR

La SITUACIÓ LABORAL dels progenitors de menors de 16 anys

NACIONALITAT

	Els dos pares treballen	Només treballa un dels progenitors	No en treballa cap dels dos
Espanyola	59,0	34,0	7,0
Estrangera	30,0	54,0	16,0

NIVELL D'ESTUDIS DELS PROGENITORS

	Els dos pares treballen	Només treballa un dels progenitors	No en treballa cap dels dos
Primària	20,9	49,3	29,9
Secundària	33,8	51,6	14,6
Superior	65,6	30,4	4,0

Font: Ajuntament de Barcelona

El govern de Trias tenia a punt l'estudi des del desembre, però va optar per enterrar-lo en un calaix

den permetre un àpat amb carn, pollastre o peix («l'equivalent vegetarià», explicava l'informe) com a mínim cada dos dies. Si en l'estrat en el qual es troben les rendes més elevades el percentatge és del 0,3%, en el de les rendes més baixes es dispara fins al 4,4%.

L'obesitat és un altre motiu d'estudi, perquè és símptoma d'una alimentació poc saludable. Una vegada més, els barris econòmicament més potents tenen un 6,6% de menors amb aquest problema, mentre que a les zones més febles es dispara fins al 16%. =

ELS TEMES A DEBAT

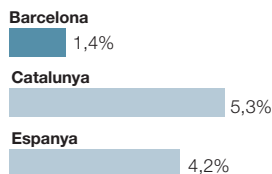
1 La pobresa i les desigualtats són «la màxima prioritat» del govern que acaba d'arribar

2 El turisme i les terrasses seran el segon tema a tractar, amb els restauradors en peu de guerra

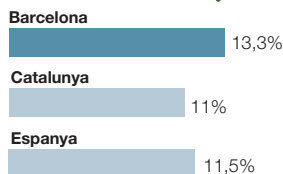
3 Els Jocs Olímpics d'hivern i la retirada de la candidatura coparan el segon ple

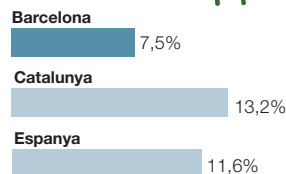
Els menors de 16 anys que no es poden permetre menjar **CARN, POLLASTRE o PEIX** (o equivalents en vegetarians), cada dos dies

Els menors de 16 anys que no poden mantenir a casa una **TEMPERATURA ADEQUADA** durant els mesos freds

Els menors de 16 anys que no poden participar en **ESDEVENIMENTS ESCOLARS** per als quals s'ha de pagar

BARRIS SEGONS EL NIVELL DE RENDA DEL 2012

RENDA MITJANA = 100

XIFRES EN PERCENTATGE

	Estrat 1	Estrat 2	Estrat 3
Llars on cap progenitor treballa	12,2	8,8	3,9
No es poden permetre menjar carn, pollastre o peix cada dos dies	4,4	0,5	0,3
No poden fer regularment activitats d'oci o esport	19,6	12,0	4,0
No poden mantenir a casa una temperatura adequada a l'hivern	25,9	14,0	2,4
Menors de 16 anys que pateixen obesitat	16,0	12,0	6,6
Nens de 12 a 15 anys que repeteixen o han repetit algun curs a primària	11,8	12,3	6,0

Anàlisi

Xavier **Martínez Celorrio**

PROFESSOR DE SOCIOLOGIA. UNIVERSITAT DE BARCELONA

Més justa i més guapa

La identitat d'orgull i prestigi de Barcelona va començar quan l'equip de **Maragall** va iniciar la campanya *Barcelona, posa't guapa* en el llunyà 1985. Aquell programa va permetre rehabilitar i millorar el 31% dels blocs de vivendes de la ciutat, a més de cohesionar la ciutat amb un urbanisme més social i digne. Això va ser als anys 80 i 90. Això era redistribuir riquesa per igualar els barris i la ciutadania. Aquest ha sigut el model d'èxit de Barcelona. Un model que després es va emborrotar de narcisisme *fashion* post-modern i es va oblidar del més important.

¿Què va ser l'important d'aquell model? Redistribuir riquesa i fer augmentar la igualtat perquè, una generació després, ja als anys 2000, s'elevi el nivell educatiu, cultural i d'innovació de la ciutat. Així, la ciutat es va fer més productiva, creativa i competitiva, i és actualment una ciutat global d'envejable atractiu. D'aquí ve el seu èxit turístic. En resum, les polítiques de **Maragall** van produir més igualtat i justícia social, que és la base del desenvolupament. Aquí i a tot arreu. Ara tenim el mateix dilema i el mateix imperatiu: produir més igualtat social per guanyar el futur.

La pobresa, si no restitueixes la cohesió social destruïda per la crisi i el rescat bancari, no fas sinó reproduir la servitud i el poder de classe. Perquè la desigualtat i els seus efectes perjudicials són l'explosiu que destrueix la democràcia amb ones expansives que triguen a arribar, però que arriben.

L'alcaldesa **Colau**, recolzada per ERC i PSC, fan el primer pas per unes polítiques més ambicioses de lluita contra les desigualtats. El desafiament és enorme. El 2014, l'índex Gini de desigualtat a Barcelona és de 36,6, el mateix nivell de desigualtat que tenen Cambodja i el Vietnam. Massa i inacceptable. L'economia urbana de Barcelona juga en la primera divisió de l'economia global. Entre els anys 2008 i

Som una ciutat molt atractiva, però ¿hem d'acceptar nivells asiàtics de desigualtat?

2012, i malgrat la crisi, és la desena ciutat del món i la quarta europea que ha atret més projectes d'inversió. Som una ciutat global i atractiva per als grans negocis, però ¿hem d'acceptar uns nivells asiàtics de desigualtat? És la resposta que els partits democràtics han de donar avui en el ple.

Avui s'aprova un pla de xoc però les decisions polítiques han d'anar més enllà. Més enllà, fins i tot, d'una renda municipal garantida que cobreixi les necessitats vitals bàsiques. El gran objectiu és revertir la segregació dual que ha abandonat les seves franges perifèriques (Nord-Besòs i Zona Franca-Ciutat Vella). Barcelona només serà guapa si es fa socialment més justa i col·laborativa. Serà la millor manera d'estimar-la. =

Invertir en igualtat

El ple de la nova alcaldessa **Ada Colau** aprova un pla d'emergència per invertir en infància i lluitar contra la pobresa. Invertir en igualtat avui, per recollir els fruits en el demà. Aquest deuria ser el consens de la Barcelona 2015-20, assumit per tots els partits que diuen ser democràtics. Perquè si no combats la desigual-

UN PAÍS ÉS MÉS FORT COM MÉS FORTES SÓN LES FAMÍLIES

CIUTADANS

L'11% dels menors, sense recursos per al lleure

El 27,9% de les famílies de Barcelona tenen dificultats per arribar a final de mes, segons el primer Baròmetre de la Infància

ROSA M. BOSCH
Barcelona

L'aïllament social és un altre dels efectes col·laterals de la pobresa. A Barcelona, l'11,3% dels menors de 16 anys han hagut de renunciar a les activitats de lleure: la pràctica regular d'algun esport, assistir a classes de música, participar en organitzacions juvenils... Aquesta és una de les dades que destaca el primer Baròmetre de la Infància i les Famílies de Barcelona, que ahir va presentar Laia Ortiz, tinenta d'alcalde de Drets Socials.

Ortiz va precisar que aquest

La pobresa intensifica l'aïllament social pel fet d'haver de renunciar a les activitats pròpies del temps lliure

baròmetre "va ser encarregat per l'anterior equip de govern i encara que al desembre ja disposaven dels resultats, que no són bons, no els van fer públics, entenem que els van amagar". Aquesta investigació és el resultat de les entrevistes fetes a un total de

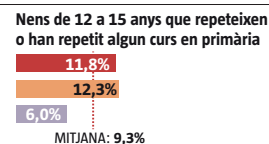
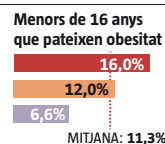
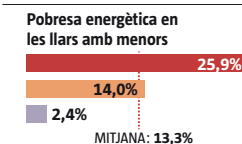
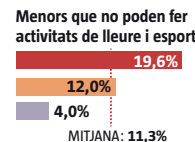
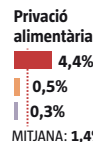
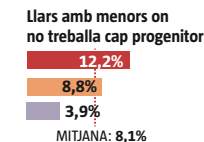
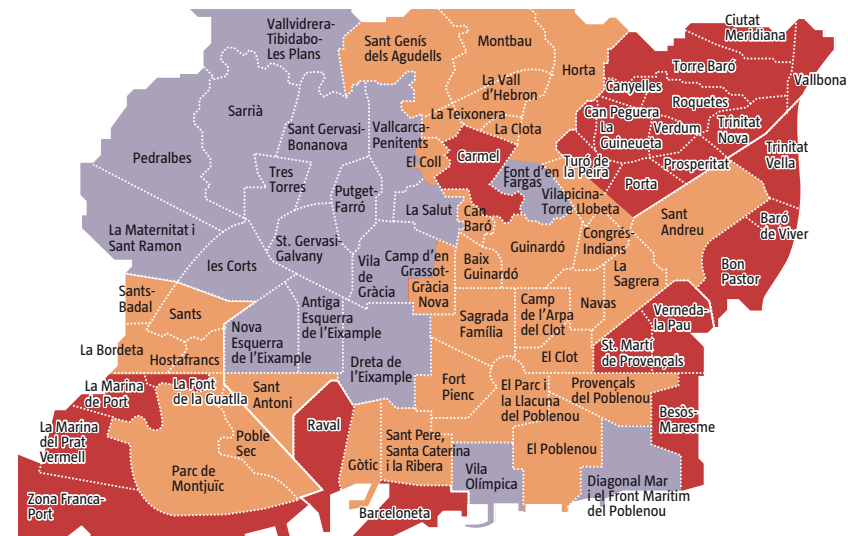
1.200 famílies amb fills menors de 16 anys, entre el 18 de juny i el 31 de juliol i de l'1 al 6 de setembre de l'any passat, als 73 barris de la ciutat. El baròmetre es repetirà amb periodicitat anual.

Aquest document constata que la pobresa veta la socialització, sense diners cal dir no a bona part de l'oferta de lleure. Aquest és potser un dels impactes menys coneguts, ja que les entitats que treballen amb les persones més vulnerables s'han centrat a esmorzar altres deficiències, com l'alimentació, l'habitatge i l'energia. A més de prescindir de l'esport i d'altres activitats extraescolars, un 7,5% dels nens de Barcelona no poden participar en viatges i en les altres sortides amb els seus companys de classe que s'han de pagar i un 6,7% tampoc no disposa de recursos per celebrar els seus aniversaris ni reunir-se amb amics per jugar o anar a prendre alguna cosa. Aquestes xifres són pitjors en el conjunt de Catalunya i d'Espanya, on el 21,3% i el 13%, respectivament, dels nens que no han complert els 16 anys no participen en activitats de lleure.

El 13,3% de la població de Barcelona té menys de 15 anys i al 21,2% de les llars hi viuen nens. Es pot subratllar que el 12,6% de les famílies són monoparentals, les que més pateixen la pobresa. El 27,9% de les cases manifesten tenir dificultats per arribar a final de mes, un percentatge que es dispara fins al 49% en el cas de les monoparentals. Així, el 13,4% de les famílies de Barcelona (8,9% a Catalunya i 12,5% a Espanya) s'han endarrerit a l'hora

Els barris segons la seva renda

- Barris amb renda baixa que ingressen entre el 37,5 i el 69,7% de la renda familiar disponible (RFD) del 2012 (18.900 euros)
- Barris amb renda baixa-mitjana que ingressen entre el 71,3 i el 99,7% de la RFD
- Barris amb renda mitjana i alta que ingressen entre el 102,6 i el 240,7% de la RFD

FONT: Ajuntament de Barcelona

LA VANGUARDIA

de pagar la hipoteca o el lloguer del seu habitatge en els últims dotze mesos.

Respecte a la situació laboral, al 8,1% de les llars cap dels progenitors no treballa i en el 36,6% ho fa el pare o la mare; en la resta (55,3%) ho fan tots dos.

Una dada que cada vegada indica més l'impacte de la misèria és l'augment dels casos d'obesitat entre les persones amb menys ingressos. S'alimenten, però molt malament, i hipotegen la seva salut. L'11,3% de les persones d'entre 2 i 15 anys és obesa, en el cas dels menors amb pares de nacionalitat estrangera

En el 8,1% de les famílies, cap dels progenitors no treballa i en el 36,6% ho fa un dels dos

aquesta xifra augmenta fins al 19,7% i la franja d'edat més afectada és la dels 2 als 6 anys, amb un 19,8%.

Tots els indicadors avaluats en aquest baròmetre de l'Ajuntament, realitzat en col·laboració amb l'Institut d'Infància i Món

Urbà, tenen divergències acusades en funció del barri on viu la persona enquestada. Així, i tal com es pot observar a l'infogràfic d'aquesta pàgina, el percentatge de menors que no poden practicar de manera regular esport ni altres formes de lleure s'eleva al 19,6% als barris amb rendes més baixes, mentre que es redueix al 4% en els que disposen de més ingressos. Així mateix, l'11,8% dels nens de 12 a 15 anys del Raval, la Barceloneta o de diferents zones de Nou Barris han repetit algun curs de primària, el doble que els de les àrees més acomodades de la ciutat. ●

El Parlament aprova la iniciativa legislativa popular de l'habitatge

JAUME V. AROCA Barcelona

El Parlament de Catalunya va aprovar ahir una proposta de llei per evitar els desnonaments i la pobresa energètica impulsada a través d'una iniciativa legislativa popular que va rebre el suport d'uns 140.000 ciutadans abans d'arribar a la Cambra.

La llei, essencialment, augmenta les garanties per a les famílies que no poden pagar l'habitatge o bé no poden sufragar els serveis bàsics, com l'aigua, la llum... Així, el projecte aprovat pel Parlament estableix una fórmula de mediació extrajudicial que permetrà

evitar en primera instància el desnonament dels inquilins. De la mateixa manera s'imposarà la mediació en cas de falta de recursos per poder finançar els serveis bàsics.

La llei afegeix determinats supòsits en què l'Administració estaria obligada a oferir un "lloguer social" per un mínim de tres anys als que s'han quedat sense habitatge, i també s'estableixen determinats casos pels quals les administracions hauran de realitzar les famílies en risc d'exclusió amb rendes que se situen per sota del llindar de la pobresa. L'aprovació de la llei ha estat

objecte d'una negociació ràpida, de poc més de quinze dies –tècnicament és un procediment d'urgència extraordinària–, per aconseguir tancar el text abans que acabés la legislatura.

La votació va tenir lloc en un clima poc habitual al Parlament,

La Cambra, plena de militants de la PAH i amb l'alcalde Ada Colau, va aprovar la llei per unanimitat

amb un centenar d'activistes repartits entre la tribuna de convidats de l'hemicicle i una de les sales de comissions als quals, a mig debat, es va afegir l'alcalde de Barcelona, Ada Colau, que va impulsar en el seu moment aquesta iniciativa legislativa quan liderava la PAH. Colau va ocupar un lloc a la tribuna d'autoritats després d'haver saludat la presidenta del Parlament al seu despatx.

Acabada la votació que es va tancar amb la unanimitat de tots els grups –tret de les esmenes presentades pel PP, que van ser rebutjades–, els activistes de la plataforma van omplir els passadissos del Parlament i es van fotografiar amb l'alcalde a l'escala del Parlament al crit de "Sí que es pot", davant l'estupefacció d'alguns diputats. Fora de l'edifici, un miler d'activistes es van concentrar per celebrar l'aprovació de la iniciati-

va, la primera que la PAH aconseguí promoure en un parlament després que el Congrés rebutgés una proposta similar.

La iniciativa va partir de l'Observatori DESC, on treballava Ada Colau fins que va arribar a l'alcalde de Barcelona, la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca i l'Aliança contra la Pobresa Energètica, que van promoure la recollida de firmes per impulsar aquest canvi legislatiu al Parlament.

La ràpida tramitació de la llei no ha deixat gaire marge per esbrinar com es compliran tots els extrems d'aquesta norma i, sobretot, com es finançaràn els recursos necessaris perquè sigui realment efectiva. En definitiva, l'aprovació de la llei és una garantia més per als afectats però, almenys a curt termini, no queda clar hagi de resoldre el problema dels desnonaments. ●